

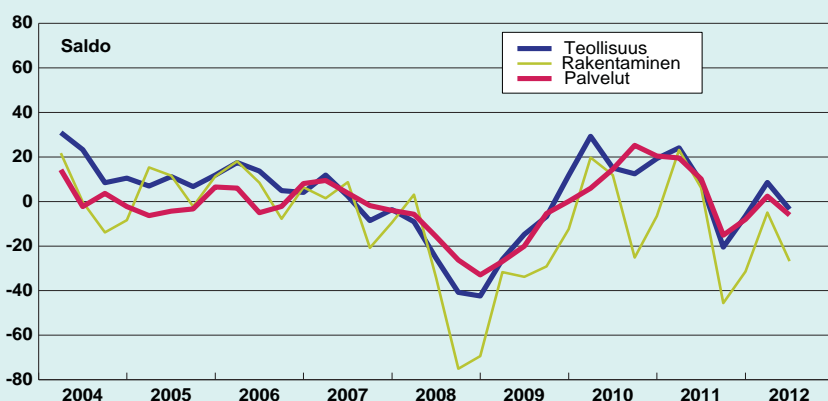
Suhdannebarometri

Elokuu 2012

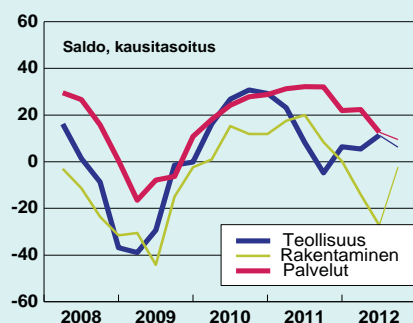
Suhdannebarometri

Elokuu 2012

Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Suhdanteet elokuussa 2012

- Suhdannekehitys oli alkukesällä kohtalaista: tämänhetkinen tilanne kuitenkin vähän alle normaalin
- Näkymät kuitenkin jonkin verran heikentyneet ja hajonta yritysten välillä suurta
- Loppuvuodelle ennustetaan korkeintaan hyvin hidasta kasvua
- Euroopan velkakriisin paheneminen on painanut kuluttajien luottamusta

EK:n heinäkuussa tekemän tiedustelun mukaan Suomen elinkeinoelämän suhdannekehitys oli alkukesällä kohtalaista. Teollisuudessa ja rakentamisessa suhdanteet elpyivät vähän, ja palveluissa ne heikkenivät aavistuksen. Tämänhetkistä suhdannetilannetta arvioidaan vähän keskimääräistä heikommaksi.

Teollisuudessa ja rakentamisessa uusia tilauksia saatiin varsin odotetusti, mutta tuotannon ja myynnin kehitys oli kaikilla toimialoilla varsin vaisua.

Näkymät jonkin verran heikentyneet – odotettavissa korkeintaan hidasta kasvua

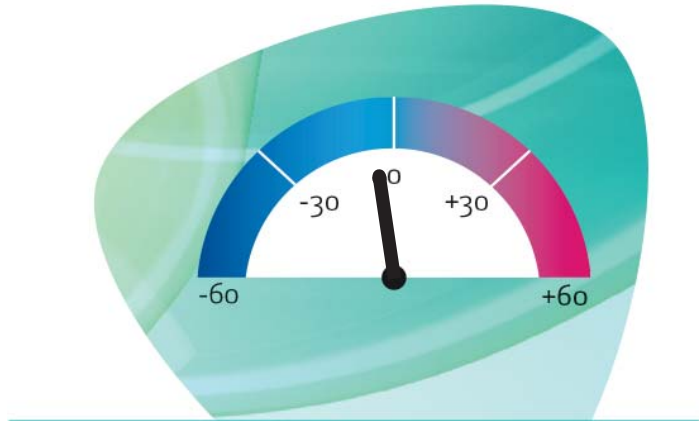
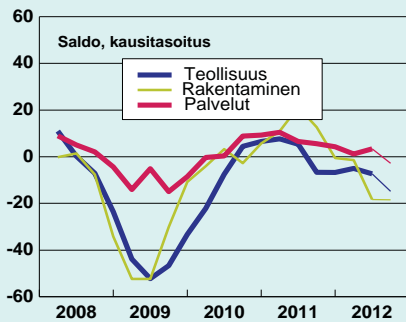
Suhdannenäkymät seuraavalle puolelle vuodelle ovat jonkin verran heikentyneet kaikilla päätoimialoilla. Teollisuudessa näkymät ovat melko hajanaiset, mutta keskimäärin suhdanteiden ennustetaan pysyvän loppuvuonna lähes entisellään. Palveluissa ja erityisesti rakentamisessa suhdanteet heikkenisivät jonkin verran. Tuotannon arvioidaan pysyvän ennallaan tai korkeintaan kasvavan hyvin hitaasti.

Teollisuuden suhdannenäkymät laskivat heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa lukemaan -3 (huhtikuussa +9). Rakentamisessa suhdannenäkymien saldoluku painui tasolle -27 (huhtikuussa -5). Palveluyritysten näkymät olivat puolestaan heinäkuussa saldoluussa -6 (huhtikuussa +2).

Henkilöstömäärän kehitys oli alkukesällä odotettua: henkilöstö kasvoi aavistuksen palveluyrityksissä ja väheni hieman teollisuudessa ja rakentamisessa. Arviot lähikuukausista ovat melko vaisut. Palvelualojen henkilöstö pysyisi ennallaan, ja teollisuudessa sekä rakentamisessa se jatkaisi laskua.

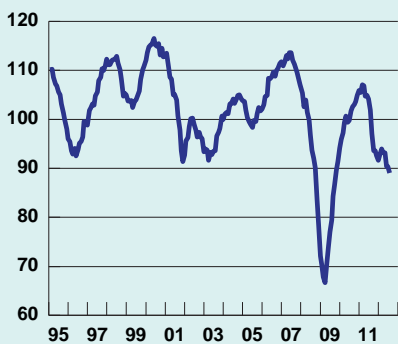
Teollisuuden kapasiteetin käyttöaste kohosi keskimääräiselle tasolle. Valmistuotevarastot kuitenkin kasvoivat vähän yli normaalin. Heikko kysyntä on yleisin toiminnan este rakennusalaan lukuun ottamatta. Rakennusyrityksillä esiintyy työvoimapulaa hieman yleisemmin kuin heikkoa kysyntää.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

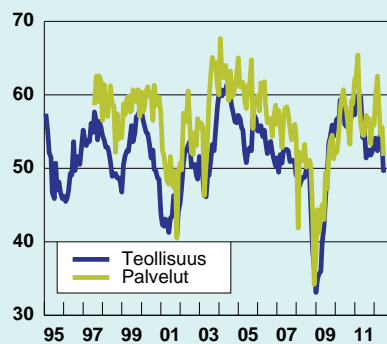
Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat kääntyneet hieman heikompaan. Loppuvuoden aikana suhdanteiden ennustetaan pehmenevän vähän, vaikka suuria muutoksia ei ennustetakaan.

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

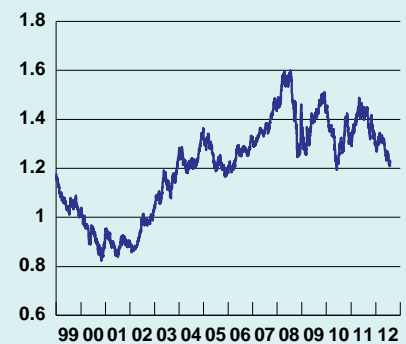
Lähde: Euroopan komissio

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Lähde: ISM

Euron dollarikurssi

Lähde: Suomen Pankki

Kuluttajien luottamus heikkenee Suomessa ja muissa EU-maissa

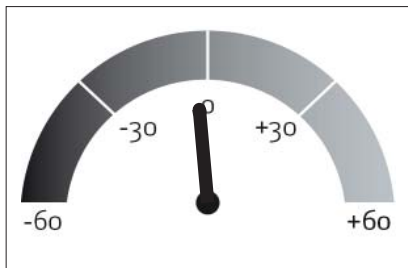
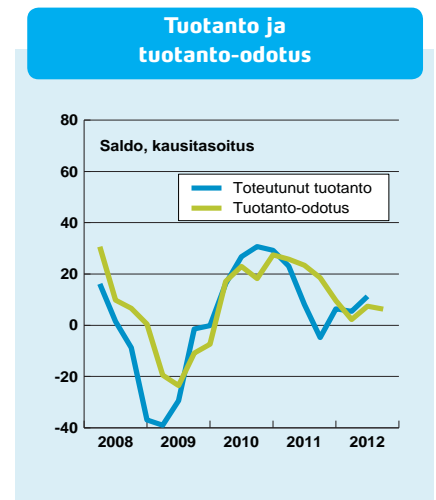
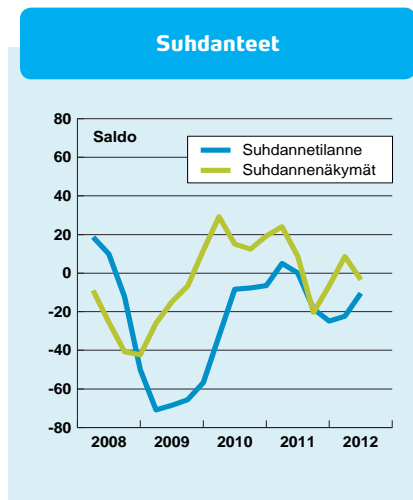
Ennusteet maailmantalouden kasvusta ovat pysyneet melko vakaina, vaikka taloustilanne onkin riskialtis. Kehittyvien markkinoiden voimakas kasvu jatkuu, vaikka muun muassa Kiinan talouskehitys on vähän laantunut.

Viestit USA:n taloudesta ovat kaksijakoisia, ja kasvu on melko hidasta. Eurooppa pysyy sitkeästi taantumassa tai sen partaalla, kun EU-maiden valtionvelkakriisi on yhä jatkunut ja pahentunut alkukesän aikana.

Velkakriisi on synkettänyt yritysten sekä kuluttajien odotuksia ja siten painanut EU-maiden talouden ilmapiiri-indikaattorin laskuun. USA:n ostopäällikköindeksit ennustavat hidasta kasvua. Suomessa kuluttajien luottamus on heikentynyt viime kuukausina tuntuvasti.

Teollisuus

- Suhdannekuva kirkastui aiempien odotusten mukaisesti vähän
- Uusien tilausten ja tuotannon määrä kasvoi hieman alkukesällä
- Suidannenäkymissä hajontaa, keskimäärin ei odoteta suuria muutoksia (saldoluku -3)
- Tuotannon kasvu jatkuu vain hitaana, ja henkilöstökehitys on hieman heikkenemässä
- Kannattavuusodotukset ovat varsin vakaat

Teollisuuden suhdannenäkymät

Suomalaisen teollisuusyritysten suhdanteet kohenivat hieman alkukesällä viimeaikaisesta notkahduksesta. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan kuitenkin vähän keskimääräistä heikommaksi.

Suhdannekuvasa hajontaa: keskimäärin tilanne pysyisi lähes ennallaan

Suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat hieman heikentyneet, mutta keskimäärin suhdannetilanteen odotetaan pysyvän loppuvuonna lähes ennallaan. Näkymien hajonta yritysten välillä on melko suurta.

Suhdannenäkymien saldoluku laski heinäkuussa tehdyssä Suhdannebarometrissa lukemaan -3 (huhtikuussa +9).

Vahvistuvaa suhdannekehitystä ennusti nyt 14 prosenttia yrityksistä (huhtikuussa 18 %). Käännettä heikompaan odotti lähikuukausille 17 % vastaajista (huhtikuussa 9 %).

Tuotannon kasvu jatkuu vain hitaana

Teollisuuden vastaajayritysten tuotanto kehittyi alkukesällä aiempien odotusten mukaisesti, ja tuotantomäärät olivat loivassa kasvussa. Hitaan kasvun ennustetaan jatkuvan alkusyksyllä, kun taas viimeisellä neljänneksellä tuotantomäärät pysyivät vakaina.

Kapasiteetin käyttöaste on kohenunut loivasti lähelle pitkäaikaista keskiarvotasoaan. Nyt 27 prosentilla vastaajista oli ylikapasiteettia (huhtikuussa 35 %).

Tilausten määrään ei ennusteta muutoksia

Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä kasvoi hieman keväällä ja alkukesällä. Tilauskanta on vahvistunut aavistuksen, mutta se on yhä vähän alle keskimääräisen. Uusien tilausten määrän odotetaan pysyvän lähikuukaudet vakaana.

Valmistusvarastot kasvoivat alkukesällä hieman keskimääräisen tason yläpuolelle.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	35	29	22	28	16	-8	0	12	20		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	19	25	15	37	18	8	-9	22	4		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	60	69	71	72	75	72	63	57	65	73		
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-30	-9	-8	-14	-2	-11	-21	-29	-13	-7		
Vientiilaukanta normaaliin verrattuna	-31	-12	-13	-16	-2	-10	-21	-35	-20	-14		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-11	-6	-4	0	5	3	8	3	1	11		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	2	1	-1	12	15	-11	-13	1	3		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-11	-1	-7	4	13	1	-22	-23	0	-14		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	34	22	40	36	23	0	-9	-1	-8		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	20	19	26	33	23	2	22	15	4		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	47	44	37	35	38	43	47	40	50		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	3	4	4	4	6	4	3	7	6		
puute kapasiteetista	7	14	7	3	7	5	5	3	1	6		
riittämätön kysyntä	38	29	30	30	22	27	35	40	33	37		
muu este	5	2	5	2	2	2	1	4	1	2		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-32	-9	-7	-7	6	1	-19	-24	-23	-10		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	29	16	12	19	24	9	-20	-6	9	-3		

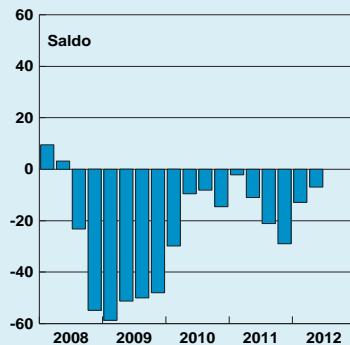
Työllisyysnäkymät heikkenemässä jonkin verran

Teollisuusyritysten henkilöstömäärä laski alkukesällä vähän. Kehitys vastasi kolmen kuukauden takaisia ennusteita. Tulevalla kolmen kuukauden jaksolla henkilöstön ennustetaan vähenevän edelleen loivasti.

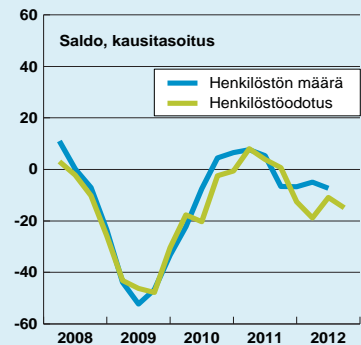
Myyntihinnat nousivat vähän. Pitkän jatkunut nopea kustannusten nousu hidastui selvästi. Kannattavuus pysyi melko vakaana. Sekä hintojen että kustannusten ennustetaan pysyvän lähikuukaudet likimain ennallaan.

Riittämätön kysyntä jatkuu merkittävimpänä tuotannon kasvun esteenä. Siitä kärsi nyt 37 % yrityksistä (huhtikuussa 33 %). Työvoimapula pysyi kokonaisuutena melko vähäisenä, ja sen koki vaikeudeksi 6 % vastaajista.

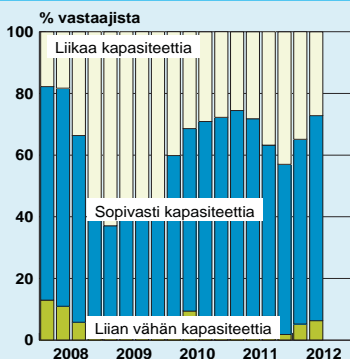
Tilaukanta

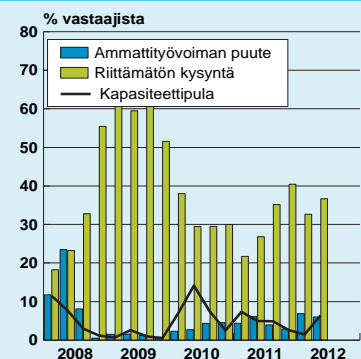
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

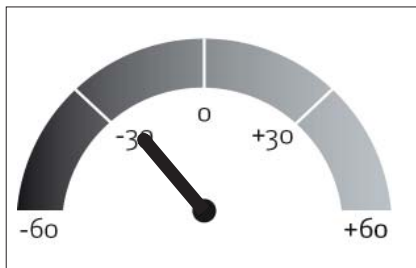
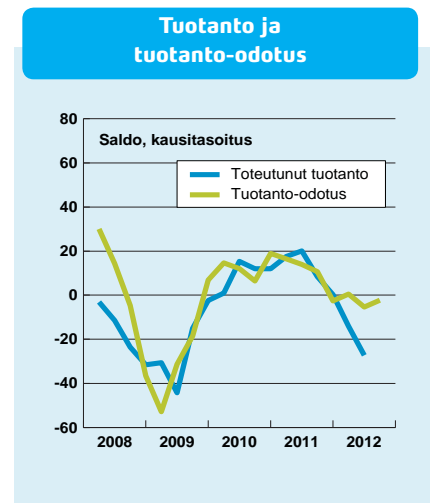
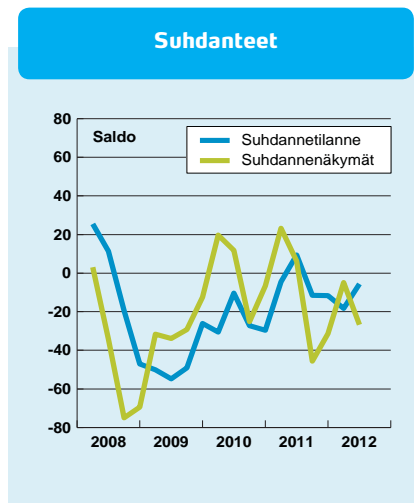

Tuotannon kasvun esteet

Rakentaminen

- Tämänhetkinen suhdannetilanne lähellä keskimääristä
- Tuotanto kehittyi kuitenkin odotuksia heikommin alkukesällä
- Kapasiteetin käyttöaste alentunut, mutta vielä kohtalainen
- Näkymät jonkin verran synkentyneet (saldoluku -27)
- Vastaajayrityksillä samaan aikaan sekä työvoimapulaa että heikkoa kysyntää

Rakentamisen suhdannenäkymät

EK:n heinäkuussa tekemän tiedustelun mukaan rakennusalan yritykset arvioivat tämänhetkisen suhdannetilanteensa olevan lähellä keskimääristä. Tuotannon kehitys oli alkukesällä odotuksia heikompa, mutta tilauskanta on lähellä normaalia. Lähikuukausien tuotantokehityksestä odotetaan melko vaisua, ja suhdannenäkymät ovat miinuksella osin kausivaihtelustakin johtuen.

Tilausten ja tuotannon määrä laskevat vähän

Rakennusyritysten saamien uusien tilausten määrä laski jonkin verran toisella neljänneksellä. Tilauskannan kuvataan pysyneen lähes ennallaan, ja sen taso on hieman alle keskimääräisen.

Tuotannon määrä laski jonkin verran alkukesällä. Myös henkilöstö väheni hieman.

Myymättömien huoneistojen lukumäärä oli tiedustelun mukaan tavanomainen.

Myyntihinnat pysyivät lähes ennallaan, ja kustannukset nousivat melko

voimakkaasti. Kannattavuus heikkeni vähän.

Suhdanneodotukset jonkin verran aiempaa heikot

Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat heikentyneet, ja yleisen suhdannekuvan arvioidaan pehmenevän. Laskuun vaikuttaa osin myös hiljaisemmän talvikauden läheneminen.

Lähitulevaisuuden suhdannenäkymiä mittaava saldoluku oli heinäkuun Suhdannebarometrissa -27. Edellisessä, huhtikuussa tehdyssä Suhdannebarometrissa suhdannenäkymät olivat tasolla -5.

Uusimmassa tiedustelussa vain 1 prosentti yrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistuvan, kun taas 28 % odotti niiden heikkenevän kuluvan vuoden loppupuoliskon aikana.

Uusien tilausten määrän ennustetaan laskevan alkusyksyllä aavistuksen verrattuna toiseen neljännekseen. Tuotannon määrä pysyisi ennallaan tai laskisi vähän. Sen sijaan odotukset viimeisestä neljänneksestä ovat

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	33	20	-3	11	38	15	-14	-21	-9		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	21	-6	0	36	25	-28	-15	16	13		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	64	78	68	75	84	91	84	80	81	83		
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-47	-25	-28	-26	-5	6	-15	-13	-10	-4		
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-64	-34	-42	-48	-45	-37	12	-9	-18	-27		
Myyttömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-60	-33	-45	-36	-36	-46	-30	-36	8	-2		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	38	-2	-26	9	57	12	-32	-2	18		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	-5	-36	1	34	0	-31	-5	22	-20		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-58	-38	-16	-16	-26	34	36	67	-7	30		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	70	-8	-3	44	29	-10	-31	-29	41	40		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	76	60	50	57	55	66	72	76	73	75		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	20	30	13	13	20	40	31	36	39	34		
puute kapasiteetista	1	9	2	1	1	5	3	1	1	10		
riittämätön kysyntä	50	31	36	34	33	29	35	38	35	30		
muu este	5	2	2	2	5	4	10	14	15	13		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-31	-10	-27	-30	-5	9	-11	-11	-18	-5		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	12	-25	-6	23	7	-45	-32	-5	-27		

varovaiset, ja tuotannon ennustetaan jonkin verran supistuvan.

Henkilöstöodotukset ovat melko vaisut. Kausitasoitetuilla luvuilla mitatun henkilöstömäärän ennustetaan laskevan jonkin verran.

Rakennusyritykset uskovat myyntihintojensa laskevan vähän. Kustannusten arvioidaan nousevan edelleen melko yleisesti. Kannattavuuden ennustetaan heikkenevän hieman.

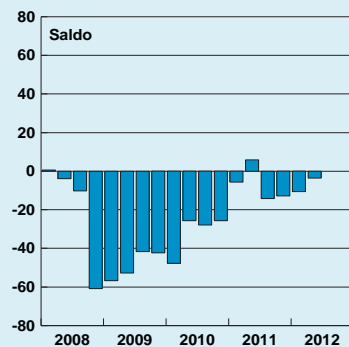
Kapasiteetin käyttöaste heikentynyt viime vuodesta

Kapasiteetin käyttöaste on kohtalainen, mutta laskenut viime vuodesta. Nyt 17 prosentilla yrityksiä on vapaata kapasiteettia (vuosi sitten 9 prosenttia).

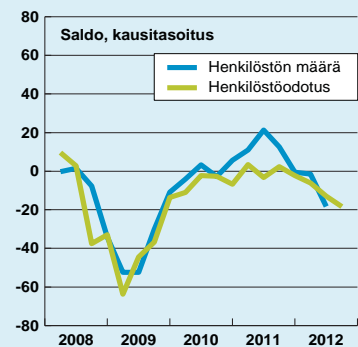
Työvoimapula on jatkunut melko yleisenä, mutta myös riittämätöntä kysyntää esiintyy.

Työvoimapula oli nyt ongelmana 34 prosentilla vastaajia (edellisvuonna 40 %). Kysyntää luonnehti heikoksi 30 % yrityksistä (vuosi sitten 29 %).

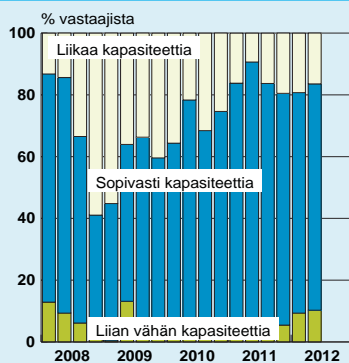
Tilaukanta

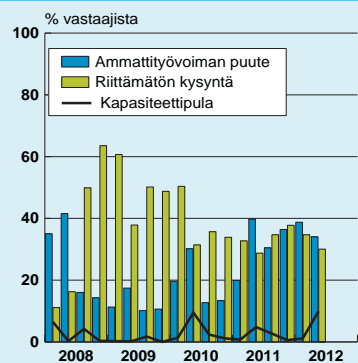
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

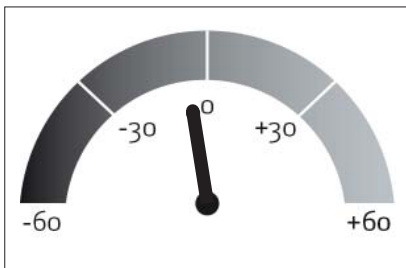
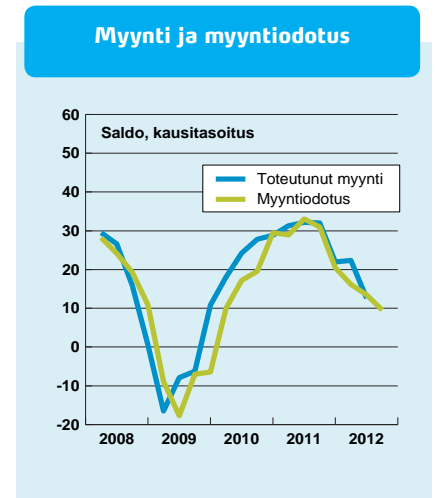
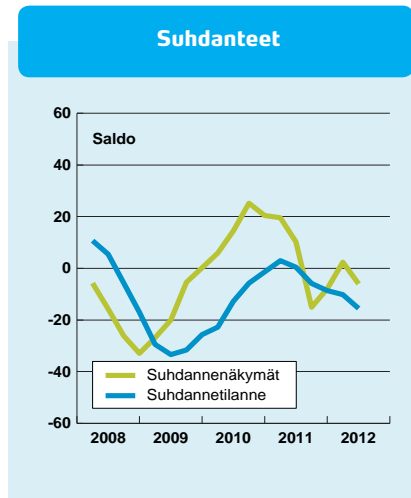

Tuotannon kasvun esteet

Palvelut

- Suhdannekuva heikentynyt hieman: tämänhetkinen tilanne vähän alle keskimääräisen
- Myynnin kasvu hidastui, mutta henkilöstöä lisättiin vähän
- Suhdanneodotukset vähän aiempaa varovaisemmat (saldoluku -6)
- Myynnin kasvu jatkuisi hitaana, ja myös henkilöstö vähenisi hiukan

Palvelu yritysten suhdannenäkymät

Palvelu yritykset kuvaavat suhdan-
netilanteensa heikentyneen loivasti
alkukesällä. Tämänhetkisiä suhdan-
teita kuvataan vähän tavanomaista
heikommiksi.

Myynnin kasvu hidastui alkukesällä,
mutta henkilöstöä lisättiin vähän.
Kannattavuus heikkeni hieman.

Suhdannenäkymät loivasti heikentyneet

Näkymät lähikuukausille ovat loi-
vasti heikentyneet. Yleisen suhdan-
netilanteen odotetaan vähän synkke-
nevän loppuvuonna, mutta myynti
pysyisi loivassa kasvussa.

Palvelu yritysten suhdannenäkymien
saldoluku laski heinäkuun tieduste-
lussa tasolle -6. Edellisessä, huhti-
kuussa tehdyssä Suhdannebaromet-
rissa näkymät olivat lukemassa +2.

Suhdanteiden vahvistumista vuoden
loppupuolella ennusti uusimmassa
tiedustelussa 6 prosenttia yrityksistä,
ja tilanteen heikkenemistä odotti
puolestaan 12 prosenttia vastaajista.
Yli neljä viidesosaa palvelu alojen

yrityksistä ennustaa siis vakaata
suhdannekehitystä seuraavan puolen
vuoden ajaksi.

Myynnin kasvu jatkuu verkkaisena

Suhdannebarometriin osallistuneiden
palvelu yritysten myynnin kasvu
hidastui alkukesän aikana. Kehitys
oli varsin odotettua, sillä edellisessä
tiedustelussa myynnin kasvuodotuk-
set vähenivät.

Myynnin kasvun ennustetaan jatku-
van melko hitaana lähikuukaudet,
eikä merkittävää kasvun nopeutu-
mista odoteta viimeisellä vuosinel-
jännekselläkään.

Suhdannekuvasa vaihtelua palvelu alojen sisällä

Palvelu aloilla esiintyi uusimmas-
sakin tiedustelussa melko yleisesti
sekä työvoimapulaa että heikkoa
kysyntää. Työvoimapulasta kertoi
nyt 14 prosenttia vastaajista (huhti-
kuussa 15 %) ja heikosta kysynnästä
24 % (huhtikuussa 21 %).

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	25	29	29	33	31	35	20	25	12		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	19	29	23	43	30	20	10	25	8		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	5	7	5	11	11	5	1	1	8		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	5	-4	3	4	18	7	-4	-5	9	-7		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	42	32	43	42	41	40	38	36	40	39		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	10	13	12	20	21	18	16	15	14		
puute kapasiteetista	3	2	3	4	5	1	2	2	1	2		
riittämätön kysyntä	28	21	22	25	16	17	17	19	21	24		
muu este	3	2	4	3	3	3	3	3	4	3		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-13	-6	-2	3	1	-6	-8	-10	-16		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	14	25	21	20	11	-15	-8	2	-6		

Kustannusten ja hintojen nousu hidastumassa

Palvelujen myyntihintojen nousu hidastui alkukesällä odotetusti. Lähikuukausina hintojen kohoamisen ennustetaan yhä hieman laantuvan. Kustannusten nousu oli nopeaa, mutta se hidastui hintojen tavoin vähän. Myös kustannusten nousun ennustetaan hidastuvan hieman lisää syksyllä.

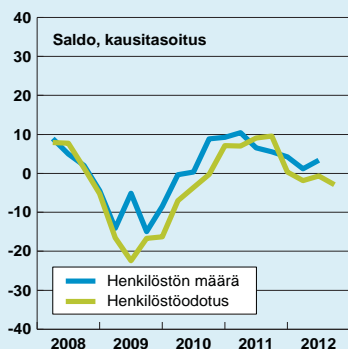
Palveluyritysten kannattavuus heikkeni alkukesällä aavistuksen. Jatkossa sen nähdään pysyvän varsin vakaana.

Henkilöstökehitys ollut melko hyvää – odotukset vaisummat

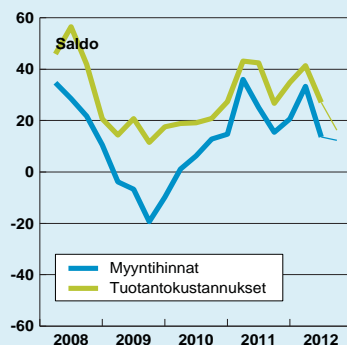
Palvelualojen henkilöstö kehittyi alkukesällä hieman odotuksia paremmin, kasvaen vähän ensimmäiseen neljännekseen verrattuna.

Lähikuukausina henkilöstön ennustetaan kuitenkin hieman supistuvan.

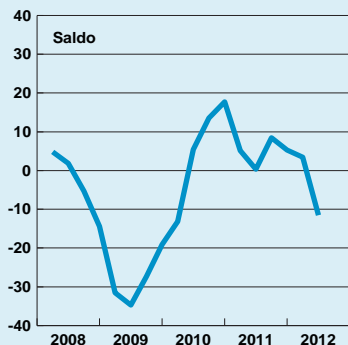
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

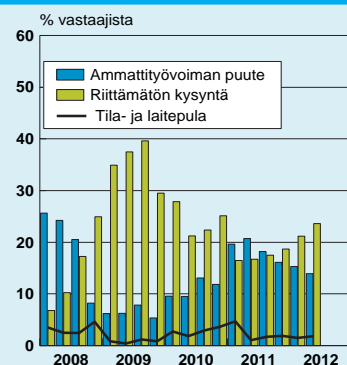
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvataan melko heikoksi
- Tuotanto kääntyi laskuun alkukesällä, ja kapasiteetin käyttöaste on matala
- Odotukset synkentyneet jonkin verran: yleinen suhdannekuva heikentyy loppuvuonna

Elintarviketeollisuuden yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannetta keskimääräistä heikommaksi. Myös odotukset loppuvuodelle ovat synkentyneet jonkin verran.

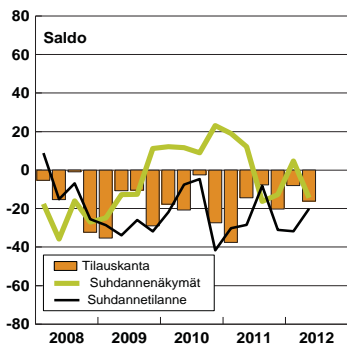
Suhdanneodotukset heikentyneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -14 (huhtikuussa +5). Heinäkuun tiedustelussa ei ollut lainkaan suhdanteiden paranemista odottavia vastaajia, ja 14 % yrityksistä ennusti tilanteen heikkenevän loppuvuoden kuluessa.

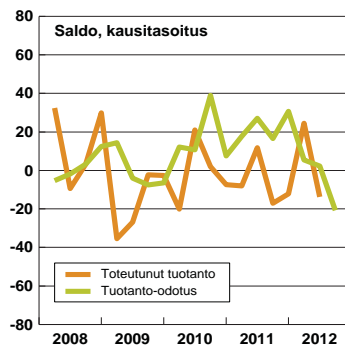
Vastaajayritysten tuotanto kääntyi alkuvuonna uudelleen laskuun. Kapasiteettia on vajaakäytössä lähes puolella toimialan yrityksistä. Lähikuukausien aikana tuotannon ennustetaan jatkavan loivaa laskua. Sen sijaan viimeisellä neljänneksellä laskun odotetaan tasaantuvan.

Henkilöstön määrä pysyi alkukesällä ennallaan. Odotukset alkusyksyllä ovat vaisut, ja työvoiman määrän arvioidaan alenevan jonkin verran.

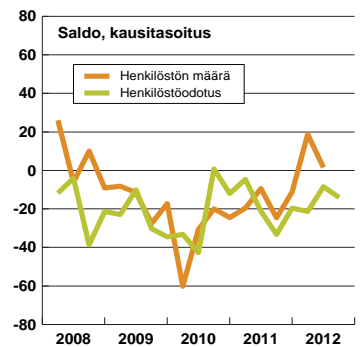
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

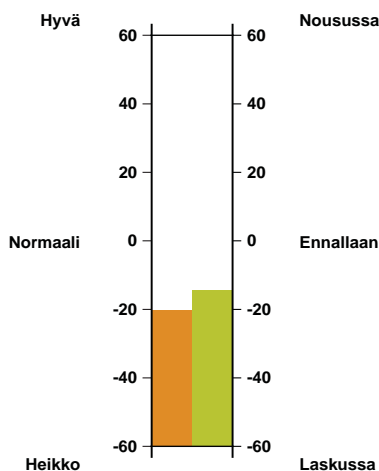

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-28	16	-10	-23	10	-7		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	21	28	-28	32	-19		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	19	37	19	44	55	56		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-38	-14	-8	-21	-9	-16		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-47	-5	-7	-39	-20	-14		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-17	-1	4	-8	7		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	1	-25	-23	24	12		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-16	-45	-21	-14	-4	-29		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	-23	-11	-45	33	-9		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	15	-28	-19	56	0	-4		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	0	0	5	0		
puute kapasiteetista	0	0	0	3	3	6		
riittämätön kysyntä	59	58	61	38	38	38		
muu este	7	8	0	1	0	9		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-30	-29	-8	-31	-31	-20		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	19	12	-17	-12	5	-14		

Teva-teollisuus

- Suhdannetilanne edelleen heikko
- Tilauskanta on niukka, ja tuotannon määrä laski alkukesällä
- Suhdannenäkymät lähikuukausille pysyneet varovaisina (saldo-luku -12)
- Tuotannon ja henkilöstön ennustetaan supistuvan loppuvuonna

Teva-teollisuuden suhdannetilanne on tiedustelun mukaan selvästi keskimääräistä heikompi, vaikkakin hieman parempi kuin viime talvena. Suhdannenäkymät ovat kesän aikana pysyneet melko vaisuina.

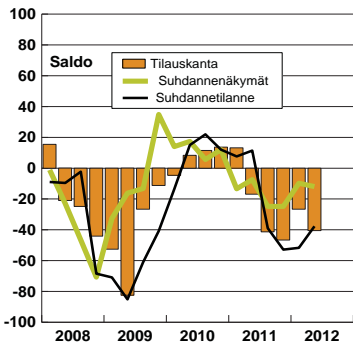
Loppuvuoden suhdanteista odotetaan vaatimattomia

Suhdannenäkymien saldo-luku oli heinäkuussa -12 (huhtikuussa -10). Suhdannenousua odottavia yrityksiä oli vain 6 %, kun taas 18 % vastaajista ennusti tilanteensa heikkenevän loppuvuoden aikana.

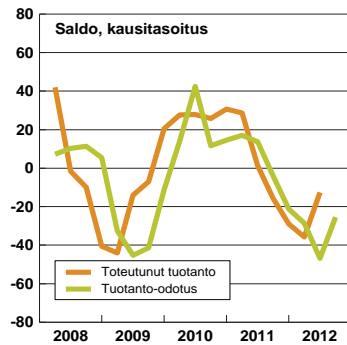
Tuotannon lasku jatkui, mutta hidastui toisella neljänneksellä. Tilauskanta on selvästi alle keskimääräisen. Heikon kehityksen ennustetaan jatkuvan, ja tuotannon supistuminen kiihtyisi lähikuukausina. Myös hintakehityksestä odotetaan vaisua.

Henkilöstömäärä supistui loivasti alkukesällä. Lähikuukausina henkilöstön arvioidaan vähenevän hieman voimakkaammin.

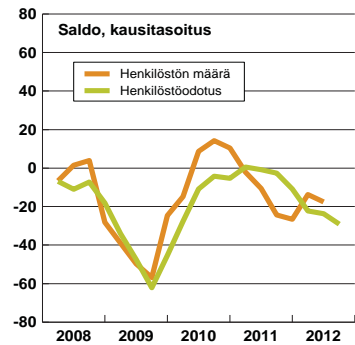
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

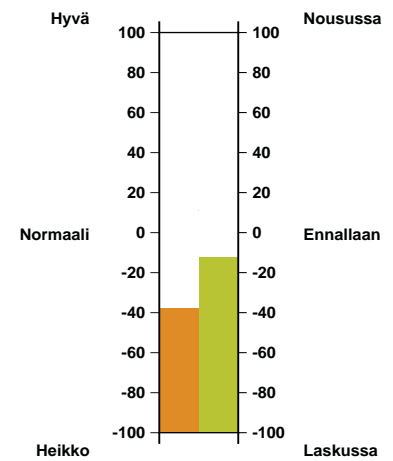

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	42	8	-20	-44	-22	-4		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	13	-13	-20	-19	-49	-33		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	98	62	53	77	46		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	14	-17	-42	-47	-27	-41		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-1	-55	-54	-54	-39	-62		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-6	6	20	27	-3	20		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-1	0	-25	-36	-10	-7		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-4	-13	-21	-14	-31		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	-21	-13	-36	-43	-55		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-3	-16	-14	-10	-1		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	22	45	23	57	56		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	16	4	0	0	0	0		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	24	5	35	18	56	50		
muu este	1	12	8	4	8	5		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	7	12	-39	-53	-52	-38		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-13	-8	-25	-25	-10	-12		

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdanteen tilanne yhä heikko, alkuvuoden elpyminen jäi vaisuksi
- Näkymissä selvä käänne heikompaan (saldoluku -45)
- Tilauskanta alle normaalin eikä tilausten kasvua odoteta
- Hintojen arvioidaan kääntyvän uudelleen laskuun - samalla kustannusten nousu jatkuisi

Mekaanisen metsäteollisuuden yritykset kuvaavat suhdanteen tilannetta yhä heikoksi, ja elpyminen on jäänyt vähäiseksi alkuvuonna. Tuotanto on kasvanut ja myös hinnat ovat vahvistuneet vähän, mutta odotuksissa on tapahtunut selvä käänne heikompaan. Erityisesti arviot hintakehityksestä ovat synkentyneet nopeasti.

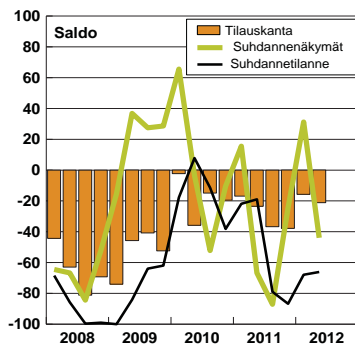
Näkymissä voimakas heikennys

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -45 (huhtikuussa +31).

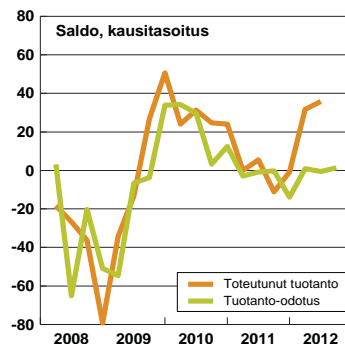
Tilanteen paranemista odotti nyt vain kolme prosenttia vastaajista, kun 48 % arvioi suhdanteiden heikkenevän loppuvuonna. Uusien tilausten määrän arvioidaan pysyvän nykyisellään. Myyntihintojen odotetaan kääntyvän laskuun. Kustannusten ennustetaan nousevan, joskin hieman hitaammin kuin alkuvuonna.

Tuotantomäärien arvioidaan pysyvän alkuvuoden tasolla, ja henkilöstön enteillään supistuvan jonkin verran.

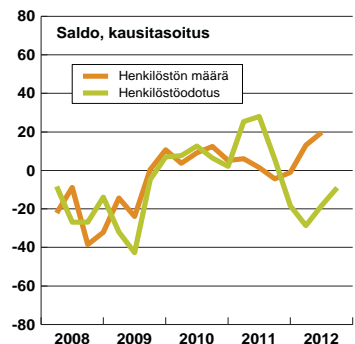
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

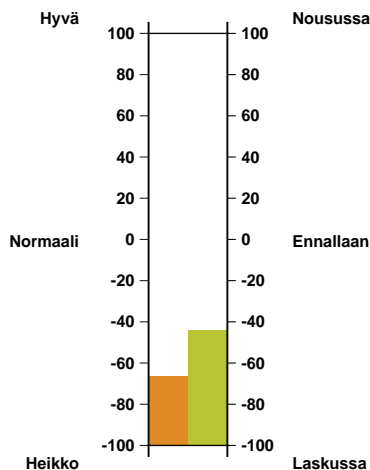

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanteen tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanteen tiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	17	-8	-17	26	49		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	16	6	-25	-8	18	8		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	65	71	42	62	61		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-17	-24	-37	-38	-16	-21		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-30	-43	-52	-55	-20	-28		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	20	21	19	27	-29	2		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	12	-15	-18	25	30		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	54	4	-39	-38	15	-11		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	74	2	-2	28	35		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-19	-36	4	-17	-17		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	55	40	47	66	36	23		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	23	0	0	0	0	0		
puute kapasiteetista	3	4	3	23	0	0		
riittämätön kysyntä	21	34	35	43	29	23		
muu este	12	3	9	23	6	0		
Suhdanteen tilanne tällä hetkellä	-22	-19	-79	-87	-67	-66		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	15	-67	-87	-25	31	-45		

Paperiteollisuus

- Suhdannekuva pysynyt kesän ajan hieman normaalia heikompana
- Tilausten ja tuotannon määrässä ei tapahtunut suuria muutoksia
- Suhdannenäkymät heikentyneet uudelleen (saldoluku -29)
- Tuotannon arvioidaan olevan melko vakaa, mutta hintakehityksestä odotetaan vaisua

Paperiteollisuus kuvaa suhdanteensa pysyneen kesän aikana hieman keskimääräistä heikompana. Sen sijaan odotukset lähitulevaisuuteen ovat synkentyneet selvästi.

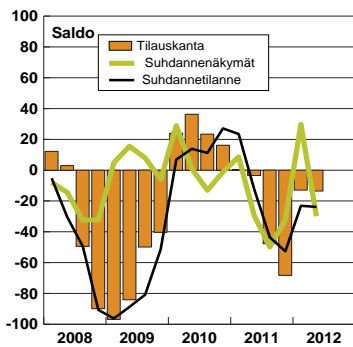
Näkymissä uusi käänne heikompaan

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -29 (huhtikuussa +30). Suhdanteiden heikkenemistä odotti nyt 30 % yrityksistä, ja niiden vahvistumista odottavia oli vain 1 %.

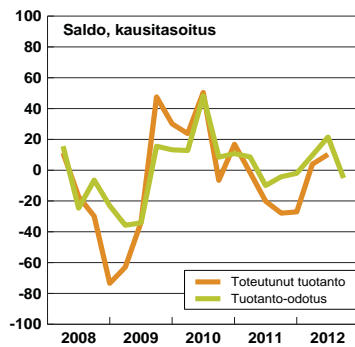
Uusien tilausten ja tuotannon määrä pysyi toisella neljänneksellä odotetusti varsin vakaana. Tilauskanta on tällä hetkellä vähän alle keskimääräisen. Myyntihintojen lasku taukosi.

Odotukset loppuvuodelle ovat varovaiset, ja tilausten arvioidaan kääntyvän laskuun. Tuotanto pysyisi lähikuukaudet ennallaan, mutta hinnat alenisivat. Henkilöstön supistumisen ennustetaan jatkuvan.

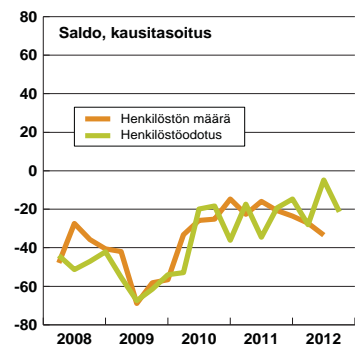
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

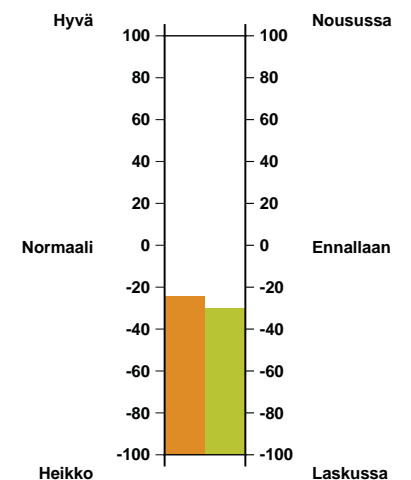

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	-6	-49	-53	20	23		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-12	-20	3	39	-17		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	87	64	65	36	65	71		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	0	-4	-48	-68	-12	-14		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	0	-4	-44	-63	-15	-11		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	20	-6	19	18	10	28		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	1	-31	-32	-24	-17		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-18	-15	-29	-39	13	-19		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	-9	-28	-69	-50	-11		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-4	-3	6	15	8	-33		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	39	37	46	72	44	29		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	6	1	0	1	0		
puute kapasiteetista	19	6	0	1	0	0		
riittämätön kysyntä	18	31	46	71	43	29		
muu este	2	0	3	6	0	0		
Suhdantetilanne tällä hetkellä	24	-12	-44	-53	-23	-24		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	-30	-49	-33	30	-29		

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Painaminen

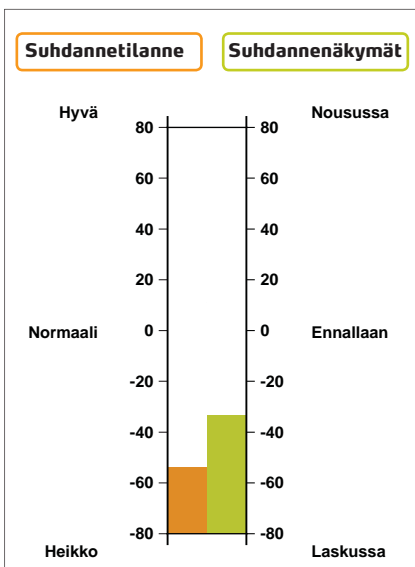
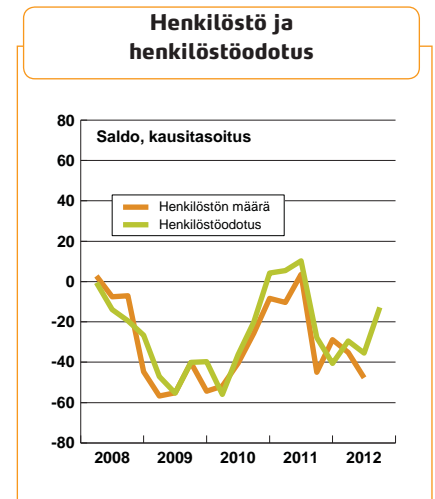
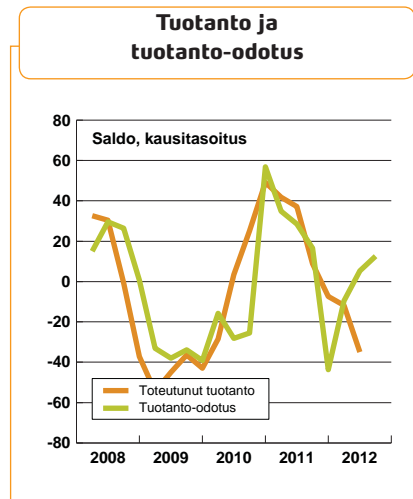
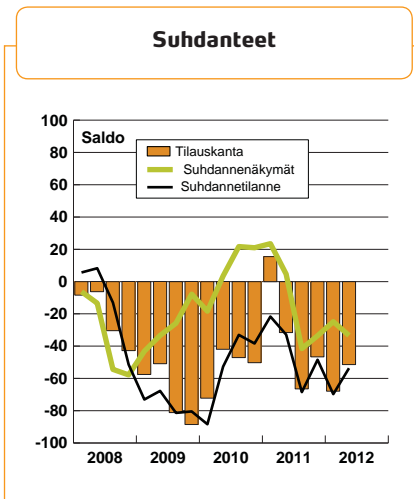
- Suhdanteet jatkuneet tavanomaista heikompina koko alkuvuoden
- Uusien tilausten lasku taukosi alkukesällä, mutta tilauskanta on matala ja kapasiteettia on paljon vajaakäytössä
- Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edelleen vaatimattomat (saldoluku -34)
- Uusien tilausten määrän arvioidaan kääntyvän uudelleen laskuun

Painoalan yritysten suhdanteet ovat jatkuneet merkittävästi keskimääräistä heikompina. Uusien tilausten lasku tosin taukosi alkukesällä, mutta tilauskanta kuvataan silti niukaksi. Lähes kahdella kolmasosalla alan yrityksistä on tuotantokapasiteettia vajaakäytössä. Sekä tuotannon että henkilöstön määrä aleni.

Odotukset yhä vaatimattomat
Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edelleen vaisut, ja loppuvuoden suhdannekehityksestä ennustetaan yleisesti heikkoa. Uusien tilaus-

ten määrän arvioidaan laskevan lähikuukausina. Tuotannon määrän ennustetaan hieman kasvavan kolmannella neljänneksellä, kun taas arviot loppusyksystä ovat uudelleen synkemmät.

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -34 (huhtikuussa -24). Kohenevia suhdanteita loppuvuodelle odotti 5 prosenttia vastaajista, ja 39 prosenttia ennusti tilanteen heikkenevän.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	41	6	-2	-13	-31		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	12	-45	-27	14	9		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	63	45	17	35	26	35		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	15	-32	-66	-47	-68	-51		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-20	-48	-39	-69	-49	-51		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-19	-19	-27	-27	-26	-18		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-3	23	-62	-28	-26	-26		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-33	-50	-32	-18	-21		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	17	-34	-16	-15	-39		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	-5	-32	-28	8	-39		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	62	69	83	84	87	91		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	0	0	1	1	10		
puute kapasiteetista	0	0	0	3	2	1		
riittämätön kysyntä	50	69	73	70	84	85		
muu este	0	0	9	14	10	9		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-32	-68	-49	-70	-53		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	24	5	-41	-33	-24	-34		

Kemianteollisuus

- Suhdannekuva kirkastunut alkuvuonna: tilannetta kuvataan keskimääräistä vahvemmaksi
- Tuotanto on kasvanut – tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste varsin hyvät
- Henkilöstön määrä kuitenkin laski vähän
- Näkymät lähitulevaisuuteen melko vakaat (saldoluku +2)
- Tuotannon kasvun ennustetaan jatkuvan kohtalaisena loppuvuoden ajan

Kemianteollisuuden yritysten suhdanteet ovat parantuneet alkuvuonna, ja tämänhetkistä tilannetta kuvataan keskimääräistä paremmaksi. Tilauskanta on yli normaalin ja tuotanto on kasvanut. Myös kapasiteetin käyttöaste on melko hyvä. Henkilöstö supistui kuitenkin vähän.

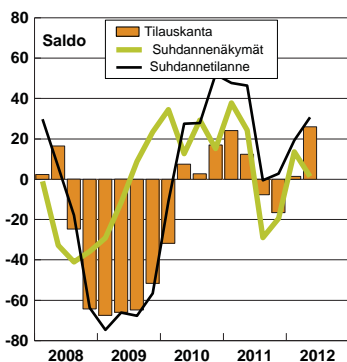
Näkymät lähitulevaisuuteen ovat hieman aiempaa varovaisemmat, mutta suhdanteiden arvioidaan silti pysyvän nykyisellään loppuvuoden ajan.

Kohtalaisen vakaat suhdanneodotukset

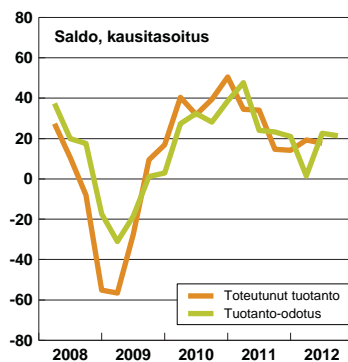
Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +2 (huhtikuussa +14). Vahvistuvia suhdanteita loppuvuodelle ennusti 12 % vastaajista, kun taas 10 % enteilee käännettä heikompaan.

Uusien tilausten sekä tuotannon kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän kohtalaisena myös lähikuukaudet. Henkilöstön vähenemisen arvioidaan päättyvän. Sen sijaan myyntihintojen nousun arvioidaan hidastuvan.

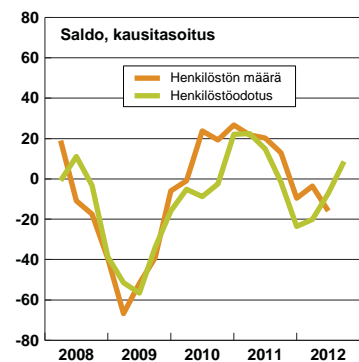
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

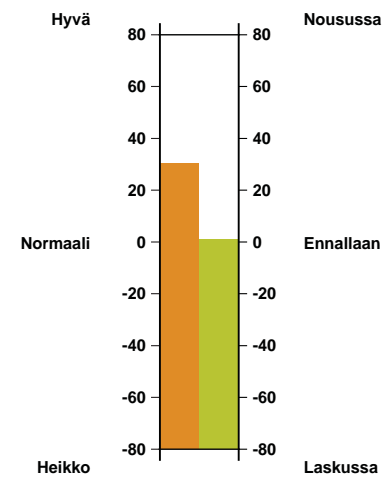

Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	41	41	16	2	26	24		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	30	19	16	0	28	16		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	86	89	80	55	83	89		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	25	12	-8	-16	1	26		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	29	20	-2	-11	0	20		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	-12	4	0	4	21		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	35	10	-19	-3	-1		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	-5	-25	-25	0	6		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	47	65	27	6	19	45		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	40	37	8	33	27	33		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	17	23	32	36	25	43		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	7	5	0	8	1		
puute kapasiteetista	6	9	1	0	5	27		
riittämätön kysyntä	6	5	26	35	15	14		
muu este	4	1	0	0	0	0		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	48	46	0	3	19	30		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	37	24	-29	-19	14	2		

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suhdanteen tilanne vähän alle keskimääräisen
- Uusia tilauksia saatu aiempaa niukemmin, tuotantomäärät laskussa
- Myös näkymät loppuvuodelle painuksissa: suhdanteiden odotetaan heikkenevän jonkin verran
- Tuotanto laskisi edelleen hieman ja myös henkilöstö vähenisi

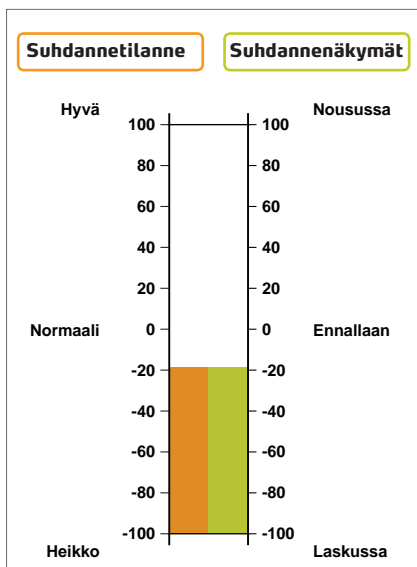
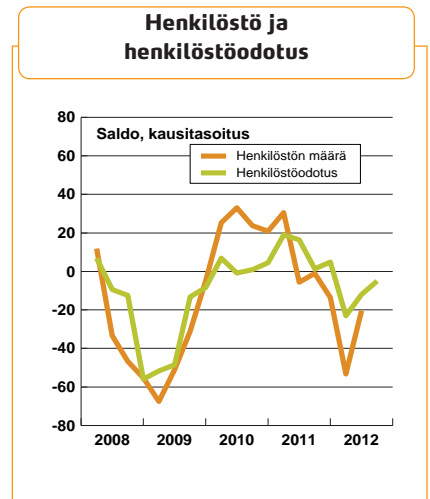
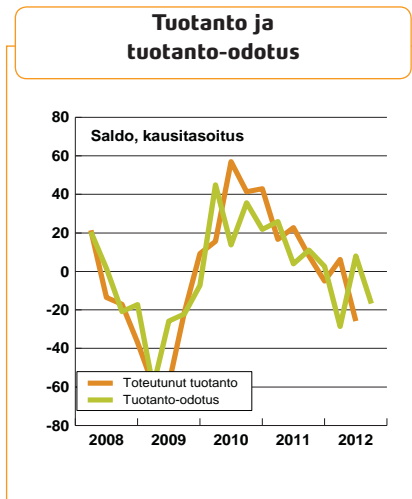
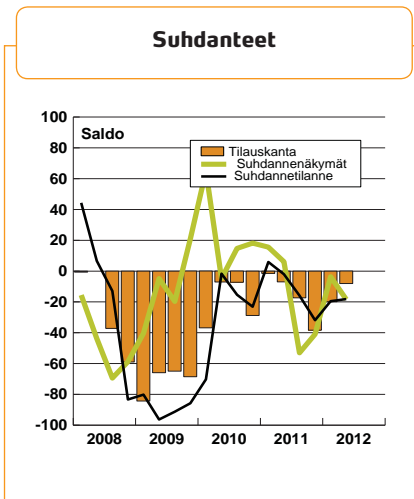
Rakennustuoteteollisuuden yritykset arvioivat tämänhetkistä suhdanteen tilannettaan vähän tavanomaista heikommaksi. Uusia tilauksia saatiin alkukesällä aiempaa niukemmin ja myös tuotantomäärät laskivat vähän. Henkilöstön supistuminen hidastui.

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat myös varsin varovaiset, ja suhdanteen tilanteen nähdään heikentyvän jonkin verran loppuvuoden aikana.

Näkymät varsin varovaiset

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -18 (huhtikuussa -3). Yksikään vastaajista ei odottanut suhdannenousua loppuvuodelle, ja 18 prosenttia yrityksistä ennusti tilanteen heikkenevän.

Tuotannon arvioidaan hieman laskevan kausitasoitetuilla luvuilla mitattuna. Samoin henkilöstömäärän odotetaan alenevan vähän.

Suhdanteen tiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	48	8	-23	3	-2		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	40	2	-28	-38	47	-26		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	76	68	57	75	74		
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-2	-6	-17	-39	-19	-8		
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-41	-54	-61	-32	-36	-43		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	21	19	8	9	3	11		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	37	28	-10	-32	-50	17		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	41	-6	-12	-23	15	-14		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	32	23	-2	13	1	40		
Vientidotus seuraavalle 3 kk:lle	31	3	1	30	23	3		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	40	45	48	61	44	43		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	16	12	3	2	5		
puute kapasiteetista	8	2	2	1	3	0		
riittämätön kysyntä	24	29	36	58	42	29		
muu este	0	0	0	0	0	0		
Suhdanteen tilanne tällä hetkellä	6	-2	-16	-31	-20	-18		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	6	-53	-41	-3	-18		

Teknologiатеollisuus

- Suhdannekuva parani loivasti – tilanne silti hieman keskitasoa heikempi
- Tuotanto kasvoi alkukesällä vähän, henkilöstö pysyi ennallaan
- Näkymät varovaisen myönteiset (saldoluku +10)
- Uusien tilausten ja tuotannon kasvu silti vain hidasta, henkilöstö alenisi vähän

Teknologiатеollisuuden yritykset kertovat suhdannekuvansa kohentuneen hieman vuoden alkupuolella. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan silti aavistuksen keskimääräistä heikommaksi.

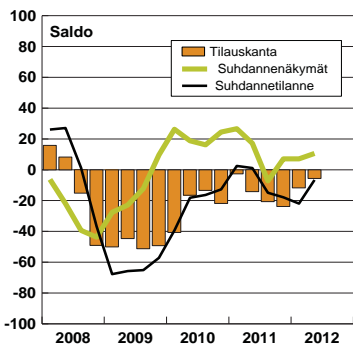
Tuotannon kasvu nopeutui alkukesällä kohtalaiseksi, ja myös uusia tilauksia saatiin vähän enemmän kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Henkilöstön määrä pysyi lähes ennallaan. Kapasiteettia on vajaakäytössä noin neljäsosalla vastaajista.

Näkymät hieman plussalla

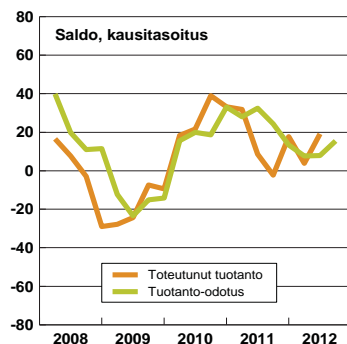
Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +10 (huhtikuussa +7). Tilanteen paranemista loppuvuoden aikana enteili 23 % yrityksistä, ja 13 prosenttia odotti käännettä heikompaan.

Varovaisen myönteisistä odotuksista huolimatta tuotannon kasvun ennustetaan jäävän melko hitaaksi ja henkilöstön arvioidaan supistuvan. Hintojen ja kustannusten odotetaan pysyvän pääosin ennallaan.

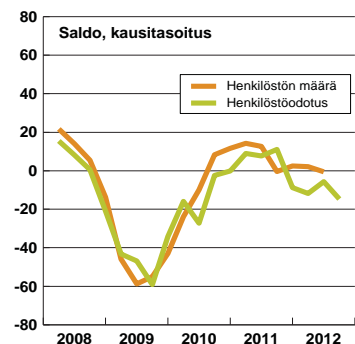
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

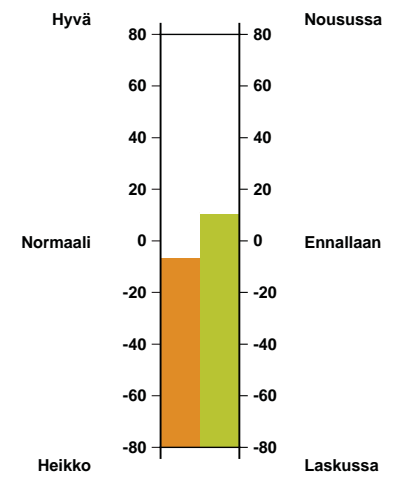

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	37	15	-7	14	10	24		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	43	23	14	-5	20	16		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	76	65	65	65	77		
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-2	-14	-21	-24	-12	-6		
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	0	-8	-20	-32	-21	-14		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	2	4	6	-1	1	5		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	19	-5	-2	9	5		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	16	-16	-16	3	-10		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	40	19	1	-1	-1	-26		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	32	6	21	17	3		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	31	35	41	42	38	55		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	7	4	5	9	11		
puute kapasiteetista	7	5	7	2	1	3		
riittämätön kysyntä	19	24	32	35	30	42		
muu este	1	2	1	2	0	2		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	2	2	-14	-18	-23	-7		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	27	17	-8	7	7	10		

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Suhdannekuva heikkeni vähän alkukesällä
- Myynnin kasvuvauhti hidastui, henkilöstö pysyi ennallaan
- Suhdannenäkymät kääntyneet heikommiksi (saldoluku -15)
- Myynnin kasvu lähestulkoon päättyisi ja henkilöstön määrä laskisi hieman

Kaupan alan yritykset kuvaavat suhdanteidensa synkentyneen hieman kevään ja alkukesän aikana. Myynnin kasvu jäi melko hitaaksi ja henkilöstö pysyi ennallaan. Tämänhetkistä suhdannetilannetta luonnehditaan vähän tavanomaista heikommaksi.

Odotukset lähikuukausille ovat varovaiset, ja suhdanteisiin ennustetaan pientä heikennystä. Myynnin kasvu hidastuisi lähelle nollassa ja henkilöstön määrän arvioidaan

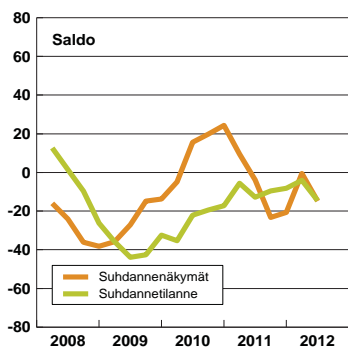
laskevan hieman. Sekä hintojen että kustannusten nousuvauhdin ennustetaan hidastuvan vähän.

Suhdannenäkymät kääntyneet heikommiksi

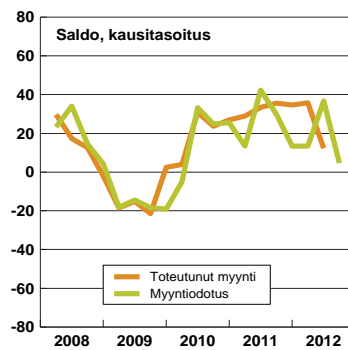
Suhdannenäkymien saldoluku laski heinäkuussa lukemaan -15 (huhtikuussa -1).

Nyt vain 6 % yrityksistä odotti suhdannekuvan paranevan loppuvuonna. Heikkenemistä odotti puolestaan 21 % vastaajista.

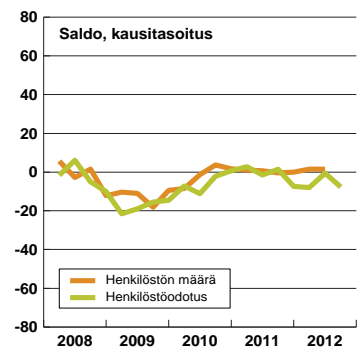
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

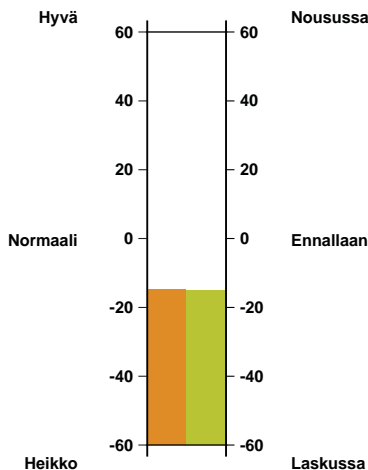

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	29	34	36	34	36	13		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	29	13	14	37	5		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	6	-5	-3	3	7		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-5	-11	-8	11	-14		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	39	36	28	32	30	34		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	5	5	9	10	5		
puute kapasiteetista	7	2	3	3	4	2		
riittämätön kysyntä	23	26	18	20	14	26		
muu este	3	5	3	5	4	4		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-6	-13	-9	-9	-4	-15		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	-4	-24	-20	-1	-15		

Hotellit ja ravintolat

- Suhdanneilanne pysyi lähellä keskimääräistä
- Myynnin kasvu oli alkukesällä hidasta – henkilöstöä lisättiin vähän
- Yleiset suhdanneodotukset aiempaa valoisammat (saldoluku +27)
- Loppuvuodelle ennustetaan myynnin kasvua, mutta henkilöstö pysyisi likimain ennallaan

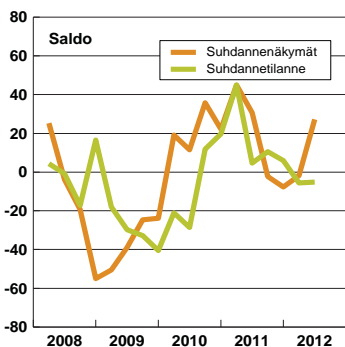
Majoitus- ja ravitsemisalan yritykset kuvaavat suhdanneilanteensa pysytelleen lähellä tavanomaista. Myynnin kasvu jäi alkukesällä hitaaksi, mutta myös henkilöstöä lisättiin vähän. Sekä myyntihinnat että kustannukset jatkoivat nousuaan.

Kohtalaisen hyvät odotukset

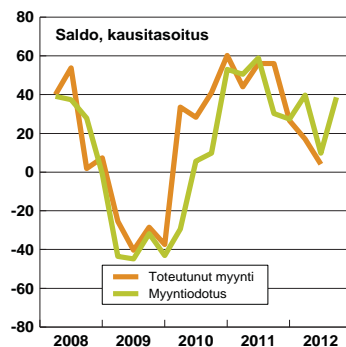
Odotukset lähikuukausille ovat aiempaa valoisammat, ja myynnin arvioidaan kasvavan alkusyksyllä. Henkilöstö pysyisi likimain ennallaan.

Suhdanneäkymien saldoluku on heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa +27 (huhtikuussa -2). Vahvistuvaa kehitystä lähikuukausille odotti nyt 29 % yrityksistä ja 2 % ennusti tilanteen kääntyvän heikompaan loppuvuoden aikana.

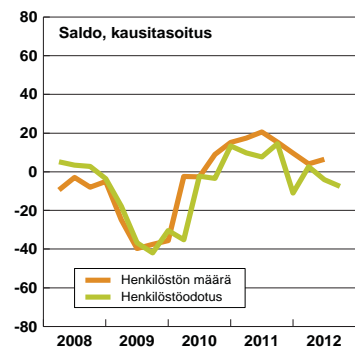
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

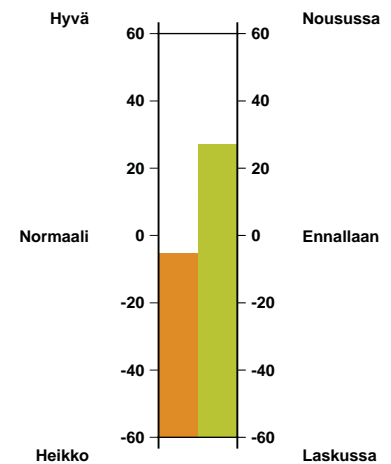

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	52	58	67	19	22	6		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	53	40	40	32	2	47		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	29	14	4	2	15		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	18	-24	-2	10	-2		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	25	39	31	43	65	53		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	13	13	16	27	20	16		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	1	0		
riittämätön kysyntä	16	27	19	21	55	50		
muu este	0	0	0	9	1	2		
Suhdanneilanne tällä hetkellä	44	5	10	6	-5	-5		
Suhdanneäkymät lähitulevaisuuteen	45	31	-2	-7	-2	27		

Suhdanneilanne

Suhdanneäkymät

Liikenne

- Suhdannetilanne vakaa, mutta tuntuvasti keskimääräistä heikompi
- Myynti kehittyi aiempaa paremmin, mutta kannattavuus heikkeni yhä selvästi
- Suhdanteiden ennustetaan jatkuvan heikkoina (saldoluku 0)
- Myynti pysyisi nykytasolla, mutta kustannusten nousu painaisi yhä kannattavuutta

Liikennealan yritysten kuvaavat suhdannetilannettaan huomattavasti keskimääräistä heikommaksi, mutta suhdanteiden synkkeneminen päättyi kesän aikana. Myynnin määrä kehittyi aiempaa paremmin, mutta kannattavuus laski yhä selvästi.

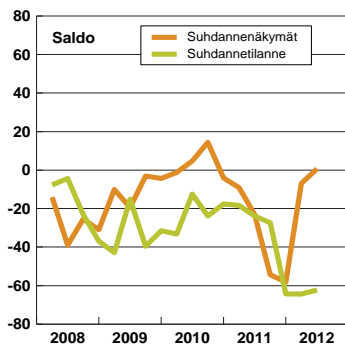
Heikko suhdannekuva jatkuu

Suhdannenäkymät ovat hieman vahvistuneet, mutta suhdannekäännettä parempaan ei vielä odoteta. Suhdanteiden ennustetaan jatkuvan varsin heikkoina koko loppuvuo-

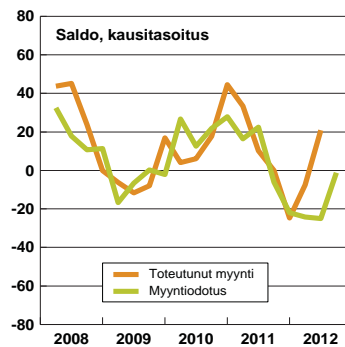
den. Myynnin määrän arvioidaan pysyvän nykytasolla loppuvuonna. Henkilöstö supistuisi yhä. Hintojen arvioidaan pysyvän nykyisellään, kun taas kustannukset jatkaisivat nousua.

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa 0 (huhtikuussa -7). Suhdanteiden vahvistumista odottavia yrityksiä oli heinäkuun tiedustelussa 5 prosenttia, eli yhtä paljon kuin niiden heikkenemistä ennustavia.

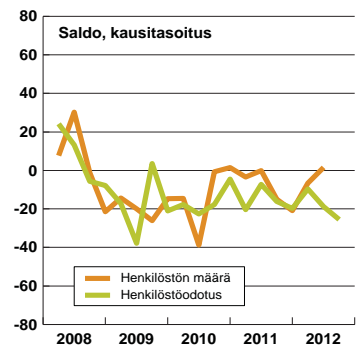
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

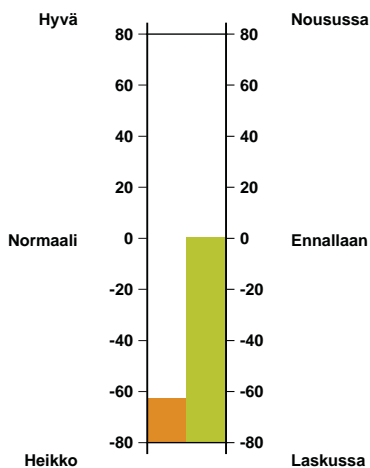

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	13	6	-38	-8	24		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	-3	-15	-46	-13	1		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	2	-6	-26	-14	4		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-21	-15	-21	-8	-31		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	37	60	49	68	38		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	11	9	7	8	8		
puute kapasiteetista	3	7	7	0	1	4		
riittämätön kysyntä	19	23	44	42	53	26		
muu este	5	4	5	0	13	3		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-18	-24	-27	-64	-64	-62		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-9	-24	-54	-58	-7	0		

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdantetilanne pysynyt melko vakaana – tämänhetkinen tilanne vähän alle keskimääräisen
- Myynnin kasvu oli melko tasaista, mutta henkilöstö väheni hieman odotuksia enemmän
- Suhdannenäkymät uudelleen varovaisemmat (saldoluku -48)
- Myynti kasvasi edelleen maltillisesti, mutta kannattavuuden arvioidaan heikkenevän

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kuvaavat suhdantetilanteensa pysyneen kesällä melko vakaana. Tämänhetkinen tilanne on kuitenkin vähän normaalia heikompi. Myynnin kasvu oli kesällä tasaista, mutta henkilöstön määrä laski aiempia odotuksia enemmän.

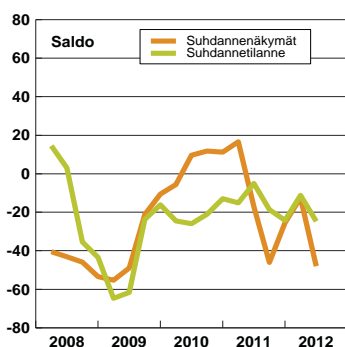
Näkymät varsin varovaiset

Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat jälleen varsin varovaiset. Suhdantetilanteen odotetaan yleisesti heikkenevän loppuvuoden aikana.

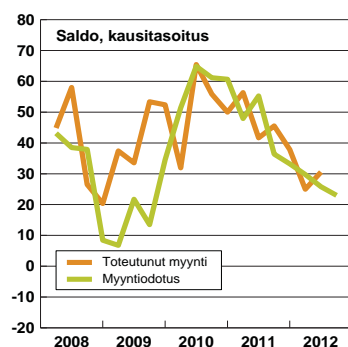
Myynnin kasvu olisi lähikuukausina varsin maltillista. Henkilöstö voisi kuitenkin kasvaa vähän. Sen sijaan kannattavuuden arvioidaan jonkin verran heikkenevän.

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -48 (huhtikuussa -12). Uusimmassa tiedustelussa ei ollut lainkaan suhdanteiden vahvistumista odottavia vastaajia, kun taas 48 prosenttia yrityksistä ennusti tilanteen heikkenevän loppuvuoden aikana.

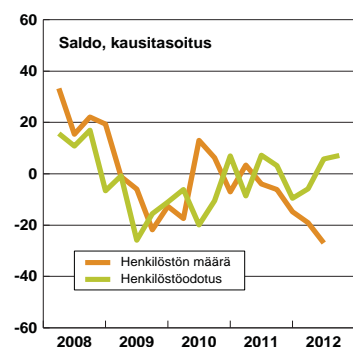
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

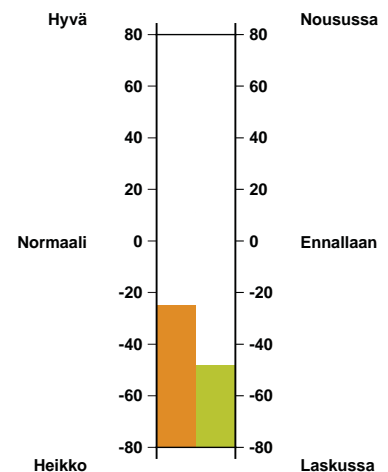

Suhdantiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	57	42	46	38	25	31		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	55	36	34	30	26	23		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	7	-5	-30	-12	-16		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	1	-4	-14	14	4		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	11	24	15	35	52		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	9	14	5	19	6		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	7	1	9	10	5	24		
muu este	38	1	1	0	12	21		
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-16	-6	-18	-24	-12	-24		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	-17	-46	-25	-12	-48		

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdannekuva pysynyt kesän aikana ennallaan – tämänhetkinen tilanne vähän alle normaalin
- Myynti pysyi lähes ennallaan, mutta henkilöstöä lisättiin vähän
- Suhdannenäkymät vakaan myönteiset (saldoluku +4)
- Myynti pysyy vakaana lähikuukaudet: henkilöstöä kuitenkin lisättäisiin vähän

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten suhdannetilanne pysyi kesän aikana melko vakaana, ja sitä kuvataan vähän keskimääräistä heikommaksi. Myynti ei juuri kasvanut alkuvuodesta, mutta henkilöstöä lisättiin aavistuksen.

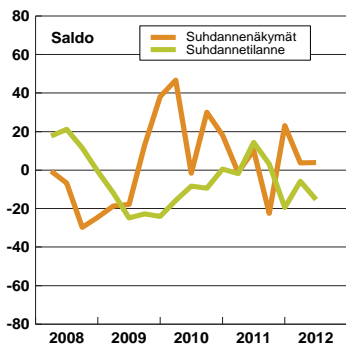
Loppuvuonna ei merkittäviä muutoksia suhdanteisiin

Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat vakaat. Vastaajien huomattava enemmistö odottaa tasaista suhdannekehitystä loppuvuodelle.

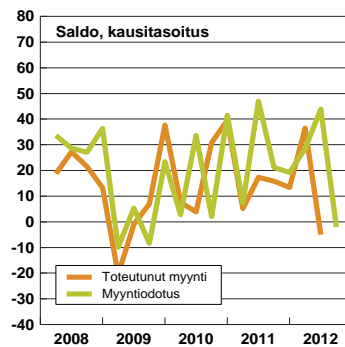
Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +4 (huhtikuussa myös +4). Suhdanteiden vahvistumista ennusti nyt 8 % vastaajista, ja vain 4 prosenttia arvioi niiden kääntyvän heikompaan.

Myynnin odotetaan pysyvän lähikuukaudet vakaana, mutta viimeiselle neljännekselle on jonkin verran kasvuodotuksia. Henkilöstöä lisättäisiin vähän. Kannattavuuden odotetaan pysyvän ennallaan.

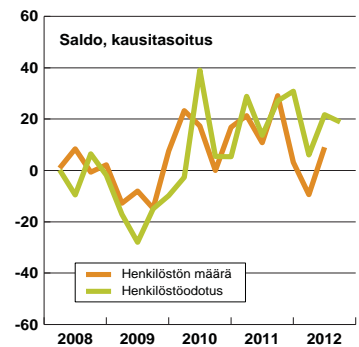
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

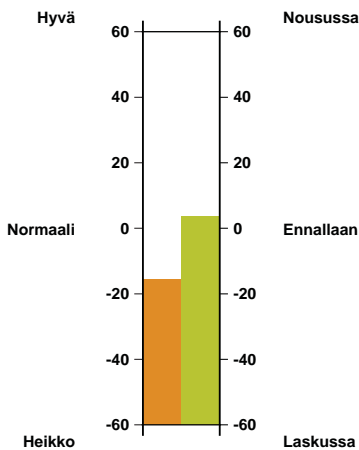

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	18	15	13	36	-5		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	46	21	19	29	43	-3		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	21	25	1	-12	20		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	19	22	11	27	10		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	30	23	33	51	56	42		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	25	11	17	30	10	11		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	11	12	16	19	44	27		
muu este	2	2	0	1	2	3		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	15	3	-19	-6	-15		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-1	10	-23	24	4	4		

Kiinteistöpalvelut

- Suhdantetilanne keskimääräinen, mutta heikentynyt aavistuksen alkuvuonna
- Näkymät loppuvuodelle hyvin tasaiset (saldoluku 0)
- Myynnin kasvu varsin hidasta, ja myös henkilöstö pysyisi ennallaan

Kiinteistö- ja siivouspalvelualan yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdantetilannettaan keskimääräiseksi. Myynnin kasvu hidastui selvästi, mutta henkilöstöä lisättiin vielä vähän. Kannattavuus heikkeni alkukesällä aavistuksen.

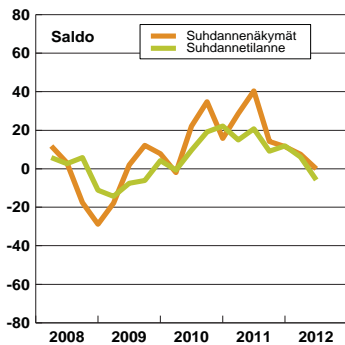
Tasaiset suhdanneodotukset

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat hyvin vakaat, eikä suhdantetilanteessa odoteta tapahtuvan muutoksia loppuvuoden aikana.

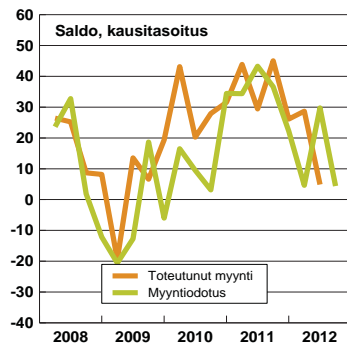
Suhdanneäkymien saldoluku oli heinäkuussa 0 (huhtikuussa +8). Huomattava enemmistö vastaajista odotti vakaata suhdannekehitystä: vain 1 % vastaajista ennusti suhdannenousua, ja tilanteen heikkenemistä odottavia oli yhtä paljon.

Myynnin kasvun ennustetaan olevan varsin hidasta, ja henkilöstö pysyisi ennallaan. Myöskään myyntihintoihin ja kannattavuuteen ei ennusteta merkittäviä muutoksia.

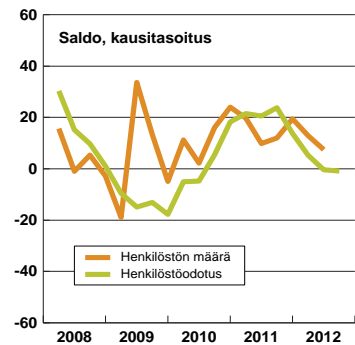
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

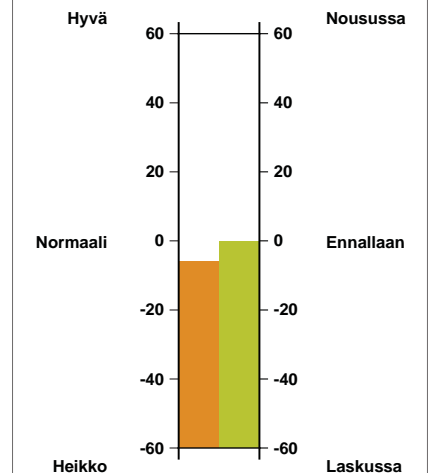

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	44	30	46	27	28	5		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	43	37	22	4	30	5		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	13	17	19	11	9		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	32	19	12	2	10	-3		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	45	57	46	37	36	31		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	43	55	45	30	26	26		
puute kapasiteetista	9	0	1	3	0	0		
riittämätön kysyntä	8	2	4	11	10	10		
muu este	0	0	1	0	0	0		
Suhdantetilanne tällä hetkellä	14	21	9	12	6	-6		
Suhdanneäkymät lähitulevaisuuteen	29	41	14	12	8	0		

Suhdantetilanne

Suhdanneäkymät

Muut palvelut

- Tämänhetkinen suhdannetilanne lähes keskimääräinen
- Näkymät vakaat, suhdanteisiin ei ennusteta muutoksia loppuvuonna
- Myynti kasvaisi maltillisesti, henkilöstöä lisättäisiin aavistuksen

Muita palvelualoja edustavat yritykset kuvaavat tämänhetkistä tilannettaan lähes keskimääräiseksi. Myynnin kasvu jäi kuitenkin alkukesällä hieman aiempia odotuksia hitaammaksi. Muihin palvelualoihin luetaan Suhdannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveyspalvelut.

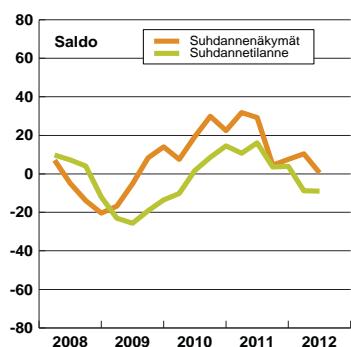
Vakaat suhdannenäkymät

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat vakaat. Yleisen suhdannetilanteen ei arvioida muuttuvan loppuvuonna.

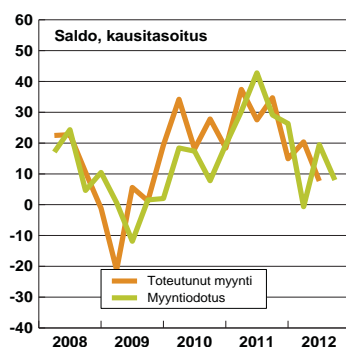
Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +1 (huhtikuussa +10). Suhdanteiden kohenemista odotti heinäkuun tiedustelussa 4 prosenttia yrityksistä, ja 3 % odotti tilanteen heikkenevän loppuvuoden aikana.

Myyntin kasvusta ennustetaan varsin maltillista. Henkilöstöä lisättäisiin aavistuksen lähikuukausina. Sekä myyntihinnat että kustannukset kohoaisivat vähän, ja kannattavuus olisi vakaa.

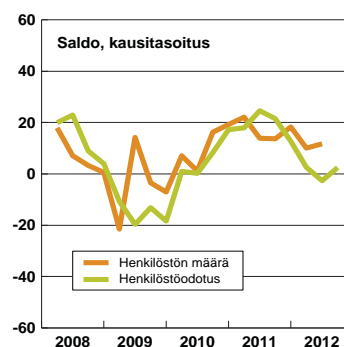
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

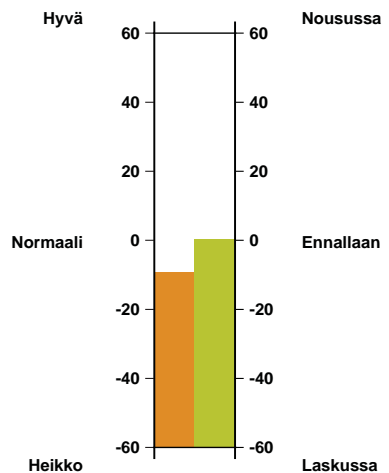

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

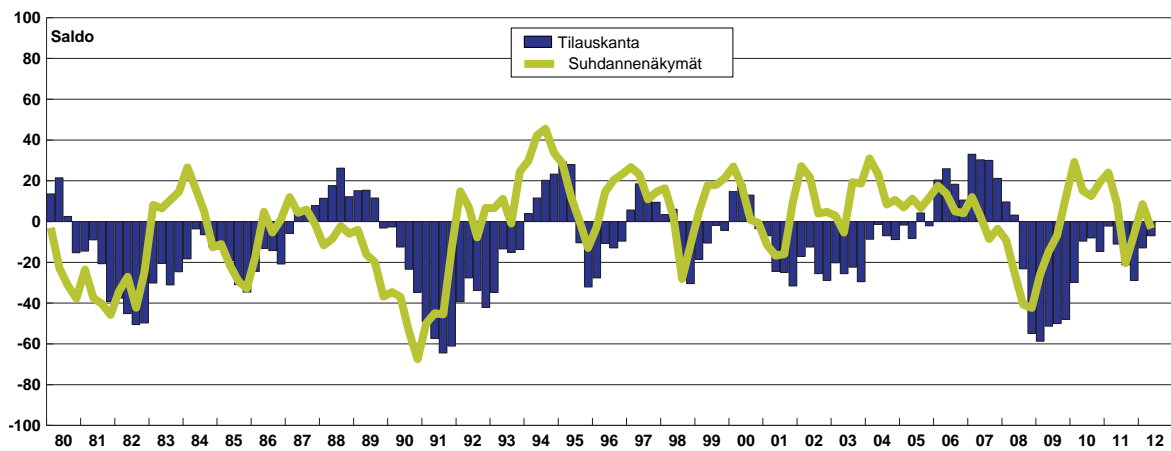

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

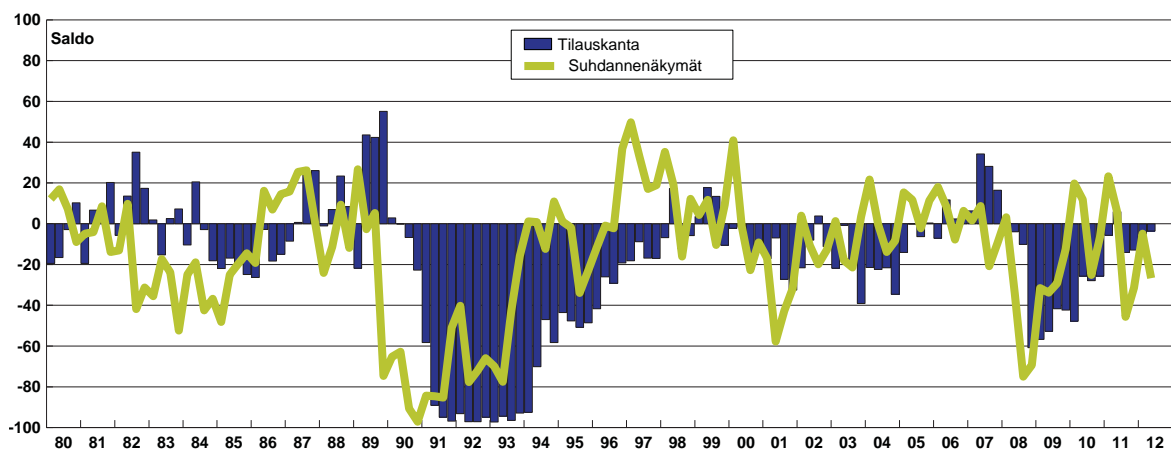
	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	28	34	14	20	8		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	29	26	-1	19	8		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	22	16	16	17	10	12		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	18	8	-2	8	1		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	46	51	46	33	39	40		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	38	44	36	23	22	24		
puute kapasiteetista	5	0	1	2	0	2		
riittämätön kysyntä	11	6	13	13	16	17		
muu este	0	3	1	1	2	1		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	11	17	4	4	-9	-9		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	31	29	5	8	10	1		

Pitkiä aikasarjoja

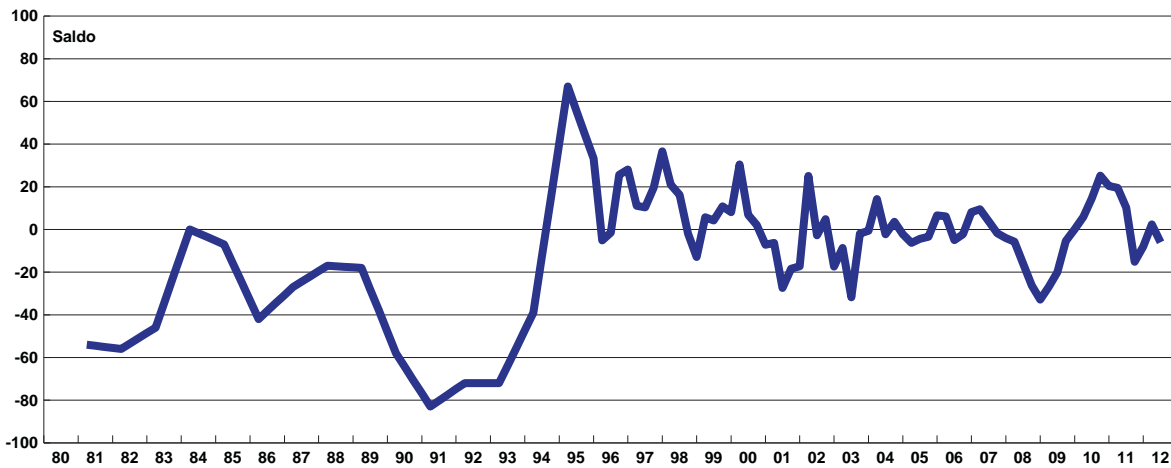
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

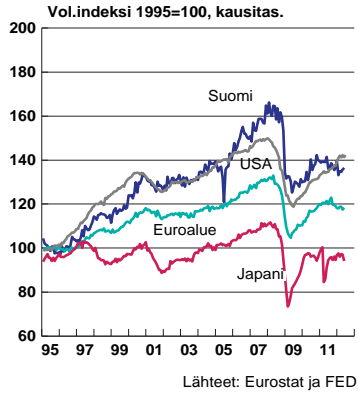

Palvelujen suhdannenäkymät

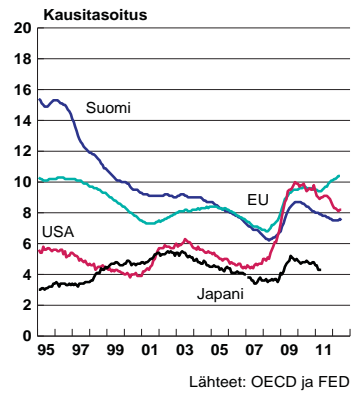

Taustatietoa taloudesta

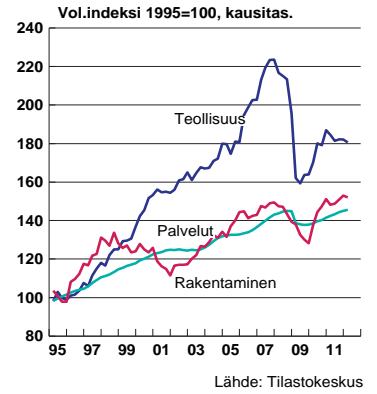
Teollisuustuotannon kehitys

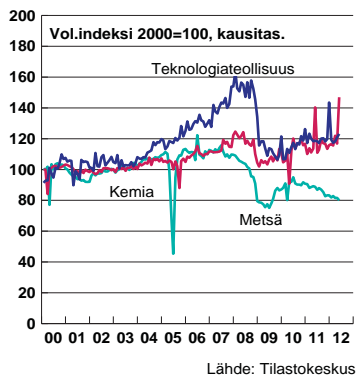
Työttömyysaste, %

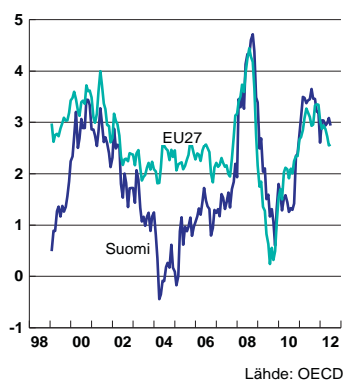
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

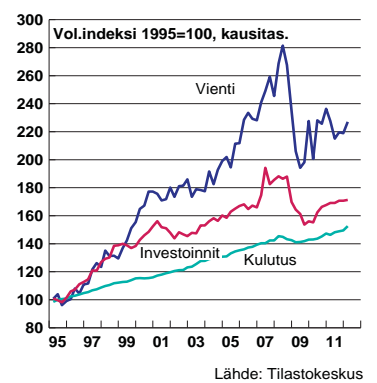
Teollisuustuotanto

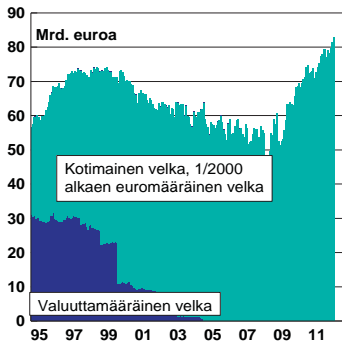
Inflaatio, %

Kysynnän päätekijät

Valtionvelka

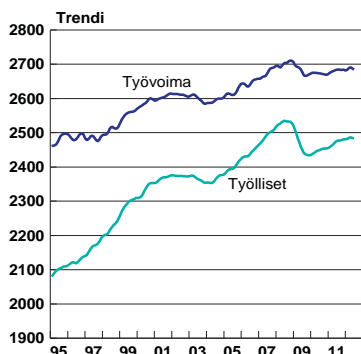
Lähde: Valtiokonttori

Pörssikursseja

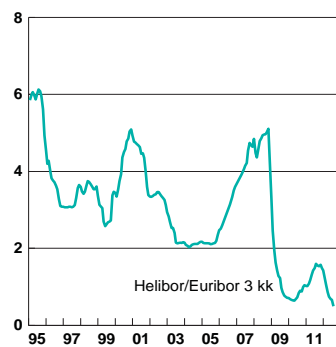
Lähde: OMX Helsinki

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

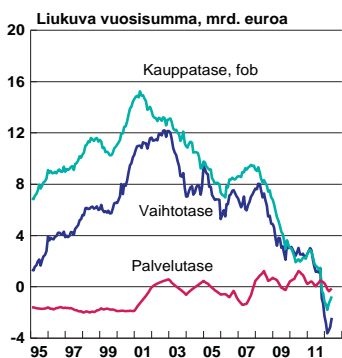
Lähde: Tilastokeskus

Lyhyt markkinakorko, %

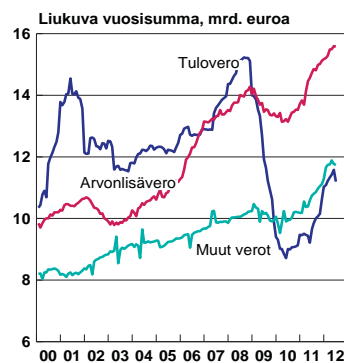
Lähde: Suomen Pankki

Ulkomaankaupan taseet

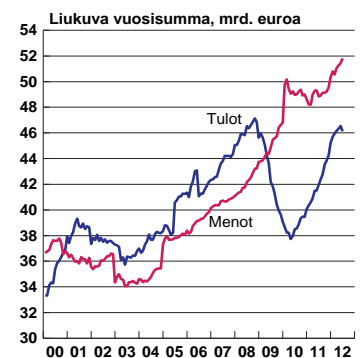
Lähde: Suomen Pankki

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Lähde: Valtiokonttori

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

Suhdannotiedustelu- menetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdannotiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannotiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannotiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **heinäkuussa 2012**. Siihen on vastannut **930 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **noin 228 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokittelumiseksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historia-tiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdannotiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannotiedusteluista

Suhdannotiedusteluilla selvitetään yritysjohtajien näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeitteitä. Tyypillisesti suhdannotiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimer-

kiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yritysکوhtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 - 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi